

Otto Weidt, "Ein stiller Held"

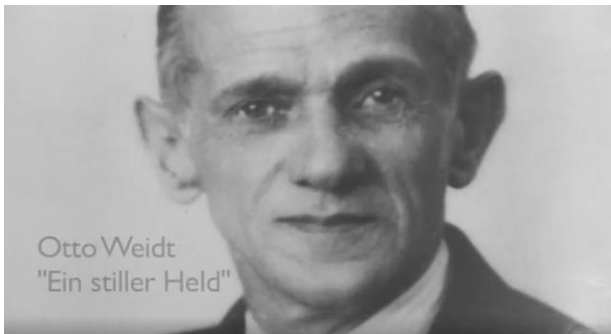
Han Verschuur

Veel mensen hebben vermoedelijk nog nooit gehoord van **Otto Weidt**. Hij speelde een heel bijzondere en moedige rol bij het redden van blinde en doofstomme Joden in de nazitijd. Op YouTube staat een fraaie film

over hem. Het is een bijzonder boeiende, goed gemaakte en goed gespeelde film.

De journaliste *Inge Deutschkron*, die bij Weidt in de blindenwerkplaats werkte, hoewel zij zelf niet blind was, heeft ervoor gezorgd, dat stille helden zoals Otto Weidt niet vergeten worden. Tot op hoge leeftijd trad ze op voor publiek en met name schoolklassen, om haar verhaal te vertellen en om actief te strijden tegen antisemitisme.

Hieronder de link naar de film en een aanvullende documentaire en achtergrondinformatie over Otto Weidt, de bezembinderij en Inge Deutschkron:

Een blinde held – De liefde van Otto Weidt

<https://www.youtube.com/watch?v=sYOkY537MBI>

Otto Weidt Edgar Selge

Alice Licht Henriette Confurius

De film heeft 3 lagen: Een speelfilm, die de ware geschiedenis vertelt van de blinde borstelfabrikant

Otto Weidt, die kans zag zijn blinde Joodse medewerkers tussen 1940 en 1945 met succes te beschermen tegen deportatie en de holocaust. Zelfs nadat zij naar Theresienstadt waren gedeporteerd bleef hij hen helpen met levensmiddelenpakketten. Zijn geliefde bevrijdt hij zelfs uit een kamp, dat onder het KZ Auschwitz viel. De film wordt gelardeerd met historische opnamen in Berlijn en commentaren van Inge Deutschkron. Inge werkte tussen 1941 en 1943 bij Weidt. Zij was niet blind en moest zich verstoppen, als er controles kwamen net als de secretaresse Alice Licht. In 1971 werd Otto Weidt postuum geëerd met de titel **rechtvaardige onder de volkeren**.

De film begint in 1941 in de *Rosenthaler Straße 39*. Dat is midden in de toenmalige Joodse wijk in Berlijn. Het pand staat er nog en de locatie van de borstelfabriek kan worden bezocht.

Vanaf de straat leidt een poort naar een 1^e binnenplaats. De borstelfabriek bevond zich links op de eerste etage.

<https://www.museum-blindenwerkstatt.de/de/online-angebote/>
Indrukwekkende documentaire van 20 minuten over Otto Weidt verteld door Inge Deutschkron

Iets verder naar achteren bevindt zich een Anne Frank centrum. In de DDR-tijd was daar de DEFA, de centrale productiemaatschappij van de Oostduitse filmindustrie gevestigd. In 1995 werd het leegstaande pand gehuurd door een kunstenaarscollectief. Het is nog steeds een kunstcentrum met ateliers, galerieën, een café en een bioscoop. De muren zitten van onder tot boven vol met graffiti.

Reconstructie van een schuilplaats achter een kast in de blindenwerkplaats van Otto Weidt

Pas in 1998 werd de locatie, waar zich vanaf 1936 de bezemfabriek van Otto Weidt bevond, herontdekt. In 1999 werden de ruimtes ingericht als gedenkplaats voor stille helden die in Berlijn Joden onderdak boden, waardoor 1400 Joden konden overleven, onder hen ook Inge Deutschkron. Otto Weidt staat in het

middelpunt. Hij hielp zijn 30 Joodse medewerkers. Ook na de oorlog zette hij zich in voor de Joodse gemeenschap. In december 1947 is hij overleden, slechts 64 jaar oud.

De Rosenthaler Straße vóór de oorlog, toen nog een levendige straat midden in de Joodse buurt van Berlijn.

De bombardementen op de stad heeft deze wijk relatief goed overleefd. In de DDR-jaren is de bouws substantie wel volledig verpauperd. De stuc was grijs en viel van de gevels. Het houtwerk zag er haveloos uit. Op de stoep lagen overal hopen briketten die van staatswege verstrekt werden. Het stonk er indringend naar bruinkoolverbranding en tweetactmotoren. De huurkazernes hadden geen fatsoenlijke sanitaire voorzieningen. Meerdere gezinnen moesten samen 1 toilet delen.

Na 1990 werd de wijk eerst door studenten uit West-Berlijn ontdekt, die er huizen bezetten. Van lieverlee ontdekte ook de commercie de nostalgische wijk. De panden werden opgekocht door projectontwikkelaars, opgeknapt en als prijzige appartementen aan een yuppenpubliek gesleten, terwijl de oorspronkelijke bewoners min of meer verdreven werden. Ook de buurtwinkeltjes verdwenen. Daarvoor in de plaats vestigden zich steeds meer trendy mode- en designwinkels in de wijk.

Haus Schwarzen, het kunstcentrum, waarin zich destijds de blindenwerkplaats bevond, is een anachronisme in de straat. De ingang naar de binnenplaats is links bij de luifel.

Otto Weidt met Alice Licht

Gevelplaat bij de laatste woning van Weidt in Berlin-Zehlendorf

Inge Deutschkron. 2018

Het is aan de holocaustoverlevende Inge Deutschkron te danken, dat Otto Weidt niet vergeten is. Ze is inmiddels 99 jaar oud.

Haar vader kon in 1939 nog een visum krijgen voor Engeland. Daar zou hij kwartier maken en middelen genereren om ook vrouw en dochter na te laten komen, maar toen de oorlog een jaar later uitbrak, was dat niet meer mogelijk. Doordat zij van 1941 tot 1943 bij de blindenwerkplaats was aangesteld (hoewel zij niet blind was) werd Inge niet gedeporteerd, omdat Weidt zijn bezems aan het leger leverde en daarmee de productie 'kriegswichtig' was. Vanaf 1943 leefde zij illegaal in Berlijn ondergedoken bij niet-Joodse vrienden.

In 1946 voegde zij zich alsnog met haar moeder bij haar vader in Londen, waar zij studeerde. Vervolgens werd ze secretaresse bij de *Socialistische Internationale*. In 1955 keerde zij terug naar Duitsland. In Bonn werkte zij als journaliste. In 1963 was zij waarnemster bij het Auschwitz-proces in Frankfurt en in 1966 werd zij Israëlisch staatsburger. Als reactie op de heropleving van het antisemitisme verhuisde zij in 1972 naar Tel Aviv waar zij tot 1988 als redactrice voor het dagblad *Maariv* werkte.

In 1978 werd zij bekend door haar boek *Ich trug den gelben Stern*. In 1988 keerde zij terug naar Berlijn, maar verbleef ook nog regelmatig in Tel Aviv. Sinds 2001 heeft zij zich definitief weer in Berlijn gevestigd waar zij zich inzet voor *Stille Helden* (mensen die Joden hebben gered). Het Bundesverdienstkreuz heeft zij herhaald geweigerd, omdat dat ook aan nazi's is toegekend. In 2018 werd zij wel tot ereburger van Berlijn benoemd.